

mään määrärahojaan Vakuutusmaksut enintään 100 000 mk:lla eräiden kertomusvuoden aikana hankittujen autojen vakuuttamista varten (9.3. 201 §).

Nuohoustointa koskevien määräysten tarkistamista koskeva vt Mehdon ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (2.11. 753 §).

5. Terveiden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveiden sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Tartunnantorjuntatoimisto. Moskovassa sattuneen isorokkoepidemian vuoksi oli terveydenhoitolautakunta järjestänyt Helsingissä ylimääräisiä rokotustilaisuuksia 28.1. alkaen. Kaupunginvaltuusto oikeutti lautakunnan ylittämään tartunnantorjuntatoimiston määrärahoja Rokottaminen enintään 2. s mmk mainittujen rokotustilaisuuksien toimeenpanemista varten (6.4. 280 §).

Ammattientarkastus. Kaupunginvaltuusto päätti valita 23. palkkaluokan ammattientarkastajan virkaan ins. Yrjö Valjakan ja 21. palkkaluokan ammattientarkastajan virkaan ammattientark. Gustaf Johanssonin, molemmat 1.10. lukien sekä 21. palkkaluokan ammattientarkastajan virkaan dipl. ins. Kerttu Rantakallion 1.11. lukien. Vaalit suoritettiin 5-vuotiskaudeksi ja niistä ilmoitettiin valtion ammattientarkastuksen I piirille (7.9. 568, 569 §).

Terveidenhuolto-osaston neuvolatoimistoon päätettiin v:n 1961 alusta lukien perustaa viisi 20. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa kättilön virkaa (7.9. 577 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti terveydenhoitolautakunnan käyttämään kotisairaanhoitotoimiston määrärahoja Tilapäiset viranhaltijat yhdeksän 20. palkkaluokkaan kuuluvan tp. terveyssisaren palkkaamista varten neuvolatoimistoon (23. 3. 240 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti terveydenhuoltolautakunnan ylittämään neuvolatoimiston kalustonhankintamäärärahoja enintään 992 410 mk:lla taloissa Vuorenpaikontie 5, Pihlajatie 32 ja Kapteeninkatu 22—Tehtaankatu 24 olevien uusien neuvolatilojen kalustamista varten (27. 4. 328 §).

Huonetilojen varaaminen Etelä-Haagan uudesta kansakoulutalosta, ks. s. 60.

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa kotisairaanhoitotoimistoon v:n 1961 alusta lukien kaksi 21. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa aluelääkärin virkaa kahden tilapäisen viran tilalle (7.9. 576 §).

Aluelääkäreiden vastaanotto- ja sairaanhoitoasemien perustamisesta ja poliklinikatoiminnan laajentamisesta olivat vtt Lehto ja Meltti ym. tehneet aloitteen, jossa mm. todettiin poliklinikoita kaupungin laajentumisen takia olevan liian vähän. Sairaaloiden poliklinikoilla käyminen aiheutti kävijälle usein pitkien matkojen ja monituntisen jonotuksen vuoksi mm. työajan menetyksen, josta koitui aineellista vahinkoa. Vt Lehto ym. olivat huomauttaneet, että 12. kaupunginosaan vuosi sitten perustetusta aluelääkärin vastaanotosta oli saatu hyvin myönteiset tulokset, jonka vuoksi samanlaisia vastaanottoja olisi perustettava myös Herttoniemen ja Munkkiniemen asuntoalueita varten. Myöskin vt Meltti ym. olivat aloitteessaan viitanneet mainittuihin hyviin tuloksiin sekä ehdottaneet, että kaupunginvaltuusto päättäisi

1. Kaupunginvaltuusto

kiireellisesti perustaa Herttoniemen, Kulosaaren, Roihuvuoren, Tammissalon ja Vartiokylän asutusalueita varten yhteisen aluelääkäreiden vastaanotto- ja sairaanhoitoaseman. Myöskin terveydenhoitolautakunta oli todennut Harjukatu 7:ssä sijaitsevasta aluevastaanotosta saadut myönteiset tulokset, mutta ei kuitenkaan katsonut voivansa puoltaa vastaanottoasemien perustamista esikaupunkialueelle, koska 1) esikaupunkialueiden pitkät matkat varsinkin kotikäyntejä silmällä pitäen edellyttävät lääkäreiden hajasijoitusta, 2) esikaupunkialueella asuvat sairast joutuisivat joka tapauksessa käyttämään kulkuneuvoa vastaanottopaikkaan mennessään, jolloin lääketieteelliseltä kannalta ei matkan pidentyminen Kantakaupungissa olevaan vastaanottopaikkaan merkinnyt epäkohtaa, 3) Haagassa, Puistolassa ja Vartiokylässä oli v:n 1959 aikana saatu aluelääkäreille sopivat vastaanottotilat asianmukaisine tutkimus- ja hoitovälineineen. Näin ollen oli lääkärinavun saaminen ko. alueilla parantunut ja voitiin toimintaa laajentaa tarpeen niin vaatiessa, 4) kalliiden erikoislaitteiden hankkiminen aloitteissa mainituille alueille olisi epätaloudellista, koska niitä ei ainakaan vielä voitaisi tehokkaasti käyttää hyväksi, 5) lautakunnan käsityksen mukaan olisi tässä vaiheessa harkittava mahdollisuuksia yhteisvastaanotto toiminnan laajentamiseen tärkeysjärjestyksessä ennen kaikkea tiheään asutuissa kaupunginosissa, joihin Herttoniemikin kuuluu. Sairaalalautakunnan mielestä olisi kiinnitettävä jatkuvasti huomiota aluevastaanottojen laajentamiseen ja tutkittava mahdollisuuksia aloitteissa tehtyjen ehdotusten edelleen kehittämiseksi. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli terveydenhoitolautakunta asettanut 23.3. keskuudestaan 4-jäsenisen jaoston tutkimaan ja valmistelemaan kysymystä aluelääkäreiden yhteisvastaanottojen laajentamisesta. Lisäksi uuteen sosiaalivirastotaloon tultaisiin sijoittamaan neljä aluelääkärin yhteisvastaanotto- ja sairaanhoitoasemaa. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (27.1. 96 §, 2.11. 736, 737 §).

Poliisilääkärin toimisto. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää poliisilääkärin viran 22. palkkaluokasta 25. palkkaluokkaan 1.1.1961 lukien (7.9. 578 §).

Kasvatusneuvolat. Kaupunginvaltuuston käsiteltä 15.6. kasvatusneuvolatoiminnan uudelleenjärjestelyä oli asia pantu pöydälle, jonka johdosta kaupunginhallitus oli 16.6. anonut sosiaaliministeriöltä, että määrää aikaa Helsingin kaupungin kasvatusneuvolain ohjesäännön ja sosiaaliohjesäännön muutoksen lähettämiseen ministeriön vahvistettavaksi pidennettäisiin vielä kertomusvuoden loppuun sekä että Helsingin kaupungin kasvatusneuvolan, Helsingin kaupungin suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolain ja Helsingin sosiaalilääkärin toimiston kasvatusneuvolan valtionavut kertomusvuodelta maksettaisiin kaupungille mainittujen ohjesääntöjen vahvistamisesta riippumatta kertomusvuoden aikana. Ministeriö oli sittemmin ilmoittanut pidentävänsä mainittua määrää aikaa 31.12. saakka. Samalla ministeriö oli ilmoittanut suostuvansa siihen, että ko. valtionavustus, joka oli maksettu jo 22.6., saatiin maksaa poikkeuksellisesti, vaikka avustuksen maksattamisen ehdoista onkin jäänyt täyttämättä ohjesääntöjen alistaminen sosiaaliministeriön vahvistettavaksi. Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle (15.6. 476 §, 7.9. 586 §, khn mtö n:o 7, v:n 1959 kert. s. 232).

Kasvatusneuvolatoiminnan tehostamista koskeva vt Mäkinen-Ollisen aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (2.11. 749 §).

Maidontarkastamo. Kaupunginvaltuusto oikeutti vs. laboratorioeläinlääkäri

Bengt Gästrinin lukemaan hyväkseen ikälisiä varten Helsingin Maidontarkastusyhdistyksessä eläinlääkintäkonsulenttina palvelemana ajan (15.6. 481 §).

Maidontarkastamon 8. palkkaluokkaan kuuluva pesijän virka päätettiin lakauttaa 1.4. lukien (6.4. 273 §).

Maito- ja leipäkauppojen aukioloaika. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa maito- ja leipäkauppojen aukioloajoista v. 1946 tekemäänsä päätöstä siten, että yleis- ja valintamyymälöissä saatiin koko niiden aukioloajan myydä myös maitoa ja leipää (15.6. 471 §, kunn. as. kok. n:o 65).

Maito- ja leipäkauppojen aukioloaikoja koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista ja myymälöiden aukioloaikojen muuttamista koskevat vtt Loimarrannan ja Saarisen aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (27.4. 339 §, 15.6. 504 §).

Invaliidisäätiön ortopedisen poliklinikan hoitomaksut kansakoulujen ja lastentarhojen oppilaiden hoidosta. Kaupunginvaltuusto päätti

I) määrätä Invaliidisäätiön kanssa v. 1942 (ks. s. 32, 125) potilas- ja hoitopaikkojen luovuttamisesta kaupungin käytettäväksi tehdyn sopimuksen 4) kohdan muutettavaksi seuraavaksi:

4) Kaupunki korvaa säätiölle sen huoltolaitoksen ortopedisessä poliklinikassa hoidossa käyvien kaupungin kansakoulujen ja lastentarhojen ortopedista erikoishoitoa tarvitsevien oppilaiden hoidon samojen maksuperusteiden mukaan, jotka säätiö poliklinikkaansa varten yleensä vahvistaa.

II) oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan ylittämään terveydenhoidon pääluokan lukuun Avustukset ja korvaukset ko. tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa enintään 129 805 mk:lla mainitun hoidon korvaamista varten säätiölle v:lta 1959 (7.9. 582 §).

Helsingin Diakonissalaitoksen avustaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään v:n 1959 talousarvion terveydenhoidon pääluokan lukuun Avustukset diakonissalaitokselle korvaukseksi alennuksen poistamisesta vedenkulutuksesta merkittyä määrärahaa enintään 98 305 mk:lla (27. 1. 87 §).

Jo v:sta 1885 lähtien diakonissalaitokselle oli myönnetty alennusta sen kuluttaman veden hinnasta. V. 1954 oli laitokselle myönnetty oikeus saada 40 %:n alennus enintään 50 000 m³:n vuotuisen vesimäärän maksusta 5 vuoden aikana. Diakonissalaitos oli nyttemmin anonut, että sille edelleenkin myönnettäisiin samanlainen alennus 5 vuodeksi. Sairaalamautakunta oli puoltanut avustuksen myöntämistä. Myöskin kaupunginhallituksen mielestä olisi diakonissalaitoksen toimintaa edelleenkin tuettava. Avustuksen kytkeminen käytetyn veden määrään tuntui kuitenkin vanhentuneelta menettelyltä, minkä vuoksi kaupunginhallitus tulisi talousarvioehdotuksia vastaisuudessa laatiessaan kulloinkin harkitsemaan, kuinka suuri avustus laitokselle olisi kulloinkin myönnettävä. V:n 1961 talousarvioehdotukseen oli merkitty ko. avustuksen myöntämistä varten sairaalamautakunnan käytettäväksi 500 000 mk (16.11. 776 §).

S a i r a a l a t

Sairaalahallinnon organisaation uudistaminen ja sairaalatoimen ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti

1. Kaupunginvaltuusto

1) hyväksyä sairaalatoimen ohjesäännön muutettavaksi kaupunginhallituksen mietinnön n:o 19 liitteen 1 mukaisesti,

2) perustaa sairaalavirastoon seuraavat uudet virat:

a) 34. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan talousjohtajan viran,
b) 28. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan proviisorin viran,
c) 23. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan työntutkijan viran,
d) 31. palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan kansliaosaston osastopäällikön viran,

e) 30. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan rakennusinsinöörin viran,

f) 29. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan sairaalatutkijan viran,
g) 23. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan työntutkijan viran ja
h) 36. palkkaluokkaan mukaan palkattavan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan puolipäivätoimisen sairaalakeskuksen johtavan lääkärin viran,

3) oikeuttaa johtajaylilääkärien neuvottelukunnan jäsenet saamaan kokouspalkkiot osallistumisestaan neuvottelukunnan kokouksiin sekä

4) määrätä, että edellä olevien ponsien mukainen järjestely toteutetaan 1.1.1961 alkaen.

Kaupunginvaltuuston päätös sairaalatoimen ohjesäännön muuttamista koskevalta osalta alistettiin lääkintähallituksen vahvistettavaksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen:

»Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus viipymättä ryhtyy sairaalatoimen edelleen kehittämiseen, ottaen huomioon erityisesti sairaanhoito-osaston tarpeellisuuden sairaalavirastossa ylläkäreineen ja johtavine ylihoitajineen.» (2.11. 725 §, 30.11. 818 §, kunn. as. kok. n:o 143).

Röntgenhenkilökunnan pakollinen talviloma. Muuttaen v. 1950 (ks. s. 41) tekemänsä päätöstä kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa virkasäännön ulkopuolella seuraavan määräyksen: Röntgenosaston lääkäreille ja muulle röntgenhenkilökunnalle sekä toistaiseksi isotooppilaboratoriossa säteilyvaaran alaisena työskentelevälle henkilökunnalle myönnetään, asianomaisen oltua kaupungin palveluksessa röntgenosastolla tai säteilyvaaran alaisena isotooppilaboratoriossa vähintään kuusi kuukautta marraskuun loppuun mennessä, virkasäännön edellyttämän vuosiloman lisäksi kahden viikon pakollinen talviloma joului-, tammi-, helmi- tai maaliskuun aikana. Tätä lomaa ei korvata rahassa (23.3. 232 §, kunn. as. kok. n:o 26).

Maksuttoman poliklinikkatutkimuksen ja -hoidon järjestämiseksi lapsille olivat vt Tuominen ym. tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin mainittujen etujen järjestämiseksi kansakoulujen oppilaille, lastentarhoissa ja -seimissä käyville lapsille sekä lapsille joita käytetään lastenneuvoloissa kaikissa niissä tapauksissa, jolloin aolaitoksissa oli kehoitettu viemään lapsi lääkäriin tai poliklinikalle. Koska lääkäriissä ja poliklinikoilla käynnit aiheuttavat perheelle melkoisia menoja, turvaudutaan usein vasta äärimmäisessä hädässä lääkärin apuun. Tämä vaarantaa kuitenkin lapsen terveyttä ja saattaa hoito tällöin tulla monin verroin kalliimmaksi. Tämän vuoksi olisi kaupungin velvollisuus huolehtia siitä, että helsinkiläisten lasten terveydenhoito

olisi turvattu lasten huoltajien varallisuudesta riippumatta. Sairaalalautakunta oli aloitteen johdosta huomauttanut, että kaikki kansakoulujen oppilaat ja suurin osa ammattikoulujen oppilaista ovat kaupungin palkkaamien lääkärien jatkuvan tarkastuksen alaisia, samoin on laita lastentarhojen, -seimien ja -neuvoloiden lapsiin nähden. Näissä tapauksissa tutkiminen ja hoito on maksutonta. Kaupunginvaltuuston v. 1958 (ks. s. 34) tekemän päätöksen mukaan ovat poliklinikkamaksuista vapautetut myöskin ne potilaat, jotka esittävät huoltoviraston antaman todistuksen. Sitten kaupunginvaltuusto oli v. 1959 (ks. s. 38) vielä muuttanut em. päätöstään siten, että kertomusvuoden alusta eivät poliklinikkamaksua suorita lastentarhain ja -seimien lääkärien läheteillä varustetut lapset eivätkä ne koululääkäriin läheteellä varustetut kaupungin kansakoulujen ja ammattikoulujen oppilaat, jotka eivät ole ansiotyössä. Koska kaupunki siis jo näin suuressa mitassa oli järjestänyt ilmaista lääkärihoitoa lapsille, ei lautakunnan mielestä ollut aihetta aloitteessa ehdotettuun muutokseen. Lautakunnan vähemmistön mielestä olisi aloitetta ollut puollettava. Samaten oli kaupunginhallituksen vähemmistö puoltanut aloitteen mukaisen esityksen tekemistä kaupunginvaltuustolle. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi (27. 1. 91 §).

Kaupungin sairaalain ja Koskelan sairaskodin toiminnan saamiseksi täystehoiseksi myös kesäaikana olivat vt Tuominen ym. tehneet aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, että kaupungissa edelleenkin vallitsi erittäin suuri pula sairaalapaikoista, vaikka viime aikoina olikin suoritettu eräitä uudistuksia ja järjestelyjä. Sen vuoksi onkin herättänyt suurta paheksumista se, että osa sairaalapaikoista, jopa kokonaisissa osastoja pidetään kesällä tyhjinä. Esim. huoltolautakunnan alaisessa Koskelan sairaskodissa hoidettiin kroonisia ja pääasiassa varsin iäkkäitä potilaita, joiden siirtäminen kotiin hoidon ollessa kesken tuotti omaisille ja potilaille suuria vaikeuksia ja vaaransi ehkä potilaan tervehtymisen. Aloitteentekijät olivatkin ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että kaikki kaupungin sairaalat ja Koskelan sairaskoti voisivat myös kesäaikana toimia täydellä teholla ja että tarpeen vaatiessa varattaisiin riittävä määräraha vuosilomien ajaksi tarvittavan henkilökunnan palkkaamista varten. Sairaalalautakunta oli todennut, että ns. vuosilomasijaisten vähentämiskomitean mietinnössä oli tehty aivan päinvastainen ehdotus, jossa lähdettiin siitä, että vuosilomasijaisia olisi keinolla millä hyvänsä vähennettävä. Ko. komitea oli mietinnössään myös esittänyt sairaalain vuosilomamäärärahat vähennettäväksi lähes puoleen siitä, mitä sairaalain täysitehoinen toiminta kesäaikana edellyttäisi. Tämä merkitsi käytännössä sitä, että suuri osa sairaalain osastoista olisi suljettava kesäksi. Kertomusvuonna oli osastoja kuitenkin jouduttu sulkemaan varsin vähän ja nekin etupäässä vuosikorjausten ja siivousten takia, koska lautakunta oli saanut käytettäväkseen tarvittavat määrärahat vuosilomasijaisten palkkaamiseen.

Kaupunginhallitus oli ilmoittanut, että se harkitessaan talousarvion tarkistamiskomitean mietinnön aiheuttamia toimenpiteitä oli 18.9.1958 (ks.s. 177) asettanut komitean harkitsemaan, miten kaupungin eri virastojen ja laitosten vuosilomasijaisten määrää voitaisiin vähentää. Asia oli kuitenkin vielä valmisteltavana ja lopulliset päätökset komitean viime marraskuussa valmistuneen mietinnön johdosta toistaiseksi tekemättä. Kaupunginvaltuusto katsoi em. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (11.5. 379 §, 2.11. 738 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Pitkäaikaisesti sairaiden potilaiden hoitopaikkojen lisäämistä koskeva suunnitelma. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti

1) että pitkäaikaisesti sairaita potilaita varten rakennetaan n. 200 hoitopaikkaa käsittävä sairaalarakennus sijoittamalla se Kivelän sairaalan alueelle Välskärinkadun kohdalle lähellä ns. tornitaloja,

2) että pitkäaikaisesti sairaiden potilaiden myöhemmän hoitopaikkatarpeen turvaamiseksi varataan Auroran ja Malmin sairaalain alueilta sopivat paikat tämän alan hoitorakennuksia varten,

3) että Kivelän sairaalan silmätautien sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien osastoryhmiä varten rakennetaan kaikkiaan n. 45 hoitopaikkaa käsittävä lisärakennus Välskärinkadun ja Kammionkadun kulmatontille ottamalla samalla huomioon mahdollisuudet sijoittaa sanottuun lisärakennukseen myöskin sairaalan röntgenosasto ja kuntouttamisosasto sekä

4) että edellä 3) kohdassa mainitun uudisrakennuksen valmistumisen jälkeen ryhdytään toimenpiteisiin silmätautien sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien osastoryhmien käytössä nykyisin olevien rakennusten muuttamiseksi n. 100 hoitopaikkaa käsittäviksi kroonikko-osastoiksi (16.11. 777 §, khn mtö n:o 21).

Vierailuaikojen muuttamista kaupungin sairaaloissa ja laitoksissa koskeva vt Procopén ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (11.5. 376 §).

Sairaalavirastoon päätettiin 1.1.1961 lukien siirtää kiinteistöviraston talo-osaston 12. palkkaluokan lämmittäjän virka (1.6. 397 §).

Vapautuksen myöntäminen potilasmaksuista. Auroran sairaalassa insuliinihoidon seurauksena tajuttomuuteen vaipuneen Ritva-Liisa Yömaan isä ent. toimistopääll. Nikolai Yömaa vapautettiin suorittamasta puolet tyttärensä potilasmaksuista 1.4. 1959 alkaen kertomusvuoden loppuun sillä ehdolla, että sairaalalautakunta saisi päättää, missä kaupungin sairaalassa potilaan hoito olisi vastaisuudessa järjestettävä (9.3. 198 §).

Sairaalamaksujäämien poistamista varten tileistä kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään 1 mmk:lla sairaanhoidon pääluokkaan kuuluvia käyttövaroja Poistot ja palautukset (11.5. 365 §).

Marian sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.10. lukien Marian sairaalan fysikaalisen osaston yhden 18. palkkaluokkaan kuuluvan osastonhoitajan viran, perustaa mainitusta ajankohdasta lukien sairaalaan uuden 17. palkkaluokkaan kuuluvan vastaavan lääkintävoimistelijan viran, jonka haltijan palkka saatiin kertomusvuonna suorittaa lakkautetun viran säästyneestä palkasta (7.9. 575 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa seuraavat virat, joiden palkkaluokka on merkitty sulkuihin viran nimikkeen jälkeen: keskuspesulan toiminnan aloittamisen takia 1.3. lukien liinavaatevarastonhoitajan virka (16), viisi ompelijan ja kolme pesuapulaisen virkaa (9) sekä seitsemäntoista pesuapulaisen virkaa (8) ja muuttaa samasta ajankohdasta lukien liinavaatevaraston apulaishoitajan virka (12) samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi pesunhoitajan viraksi sekä yhden 9. ja kaksi 8. palkkaluokkaan kuuluvaa pesuapulaisen virkaa 8. palkkaluokkaan kuuluviksi sairaala-apulaisen viroiksi (10.2. 115 §, ks. Malmin sairaala).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.9. lukien apumiehen viran (12) ja 1.10. lukien vahtimestarin viran (13) (7.9. 574 §, 21.9. 624 §).

Marian sairaalan 8. palkkaluokan pesuapulaisen virkaan valitulle Hilja Tynkky-selle päätettiin suorittaa 8. ja 9. palkkaluokkien välinen erotus 1.4. lukien niin kauan kuin hän hoitaa mainittua virkaa (7.9. 570 §).

Kaupungin ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton välillä päätettiin tehdä seuraava sopimus:

Helsingin kaupunki ja Helsingin yliopistollinen keskussairaalaliitto ovat tehneet Helsingin kaupungin ylläpitämän munuaiskojeosaston käyttämisestä seuraavan sopimuksen:

1) Helsingin kaupunki sitoutuu hoitomahdollisuuksiensa rajoissa antamaan omistamansa Marian sairaalan ns. yliopistollisten osastojen yhteyteen perustettavalla seitsemän (7) hoitopaikkaa käsittävällä munuaiskojeosastolla asianmukaista sairaanhoitoa keskussairaalan lähettämille potilaille niin kauan kuin ao. potilaat ovat tällaisen hoidon tarpeessa.

2) Helsingin yliopistollisen keskussairaalan sairaalahallitus määrää ylilääkärin, jonka alaisena munuaiskojeosasto tulee toimimaan.

3) Keskussairaala lähettää munuaiskojeohoidon tarpeessa olevat potilaat munuaiskojeosastolle omien poliklinikoittensa tai klinikoittensa välityksellä ja ko. potilaat katsotaan keskussairaalan potilaiksi.

4) Keskussairaalaliitto perii hoitopäivämaksut munuaiskojeosastolle hoidettavaksi lähettämiltään potilailta.

5) Keskussairaalaliitto suorittaa Helsingin kaupungille munuaiskojeosastolle hoidettavaksi lähetettyjen potilaiden todelliset hoitokustannukset seuraavasti:

Todelliset hoitokustannukset munuaiskojeosastolla hoidettujen potilaiden osalta lasketaan hoitopäivää kohti siten, että Marian sairaalan keskimääräisistä hoitopäiväkustannuksista, lukuun ottamatta poliklinikkakustannuksia, vähennetään sairaalan tulot sekä lääkäreiden ja osastoilla toimivan hoitohenkilökunnan hoitopäivää kohti lasketut keskimääräiset palkkausmenot ja niihin lisätään seuraavien viranhaltijoiden palkkauksesta aiheutuvat menot hoitopäivää kohti laskettuna:

2 apulaislääkärinä, 4 sairaanhoitajaa, 1 laboratorioapulainen, 2 apuhoitajaa ja 1 sairaala-apulainen.

Mikäli Helsingin yliopistollinen keskussairaala toteaa, että munuaiskojeosastolla tarvitaan enemmän henkilökuntaa kuin edellä tässä kohdassa on mainittu, sitoutuu Helsingin kaupunki keskussairaalaliiton ilmoituksen saatuaan palkkaamaan munuaiskojeosastolle tarvittavan lisähenkilökunnan. Keskussairaalaliiton Helsingin kaupungille suoritettavia hoitokustannuksia laskettaessa lisätään sanotun lisähenkilökunnan palkkauksesta aiheutuvat menot munuaiskojeosaston hoitopäiväkustannuksiin siten kuin edellä tässä kohdassa on sovittu.

Sen lisäksi, mitä edellä tämän kohdan 1. kappaleessa on sovittu, suorittaa keskussairaalaliitto Helsingin kaupungille lisäkorvauksen niiltä vuorokausilta, jolloin munuaiskojeosaston hoitopaikat ovat olleet kokonaan tai osaksi käyttämättä taikka niitä on käytetty jäljempänä 6) kohdassa tarkoitettujen potilaiden hoitoon. Lisäkorvaus lasketaan kunkin hoitopaikan osalta, jota ei ole käytetty munuaishoidossa olevan potilaan hoitamiseen, vuorokautta kohti siten, että tämän kohdan 1. kappaleessa mainituin perustein lasketusta munuaiskojeosaston hoitopäiväkustannuksesta vähennetään Marian sairaalan keskimääräinen hoitopäiväkustannus.

6) Milloin kaikilla munuaiskojeosaston hoitopaikoilla ei ole hoidettavana kes-

1. Kaupunginvaltuusto

kussairaalan lähettämiä munuaishoidossa olevia potilaita, voidaan sanotuille hoitopaikoille munuaiskojeosaston ylilääkärin suostumuksella sijoittaa Marian sairaalan muita potilaita.

7) Keskussairaalaliitto suorittaa Helsingin kaupungille munuaiskojeosastolla hoidettavien potilaiden hoitokustannusten ennakkoa kuukausittain etukäteen kuusituhattaviisisataa (6 500) markkaa hoitopäivältä, kuitenkin niin, että ensimmäisen kuukauden osalta suoritetaan hoitokustannusten ennakko vasta jälkikäteen. Seuraavina kuukausina ennakko määrätään edellisen kuukauden todellisten hoitopäivien perusteella. Lopullinen tilitys hoitopäiväkustannuksista tehdään hoitovuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä.

8) Tämä sopimus astuu voimaan heti, kun munuaiskojeosasto on saatettu toimintakuntoon, ja on voimassa toukokuun 31 päivään 1963 saakka sekä sen jälkeen kuusi kuukautta kerrallaan, ellei sopimusta kolme kuukautta aikaisemmin ole puolin tai toisin irtisanottu.

Tämä sopimus on laadittu kahtena samansisältöisenä kappaleena, yksi kummallakin sopimuspuolelle.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston talorakennusosaston 10.5. laatimat munuaiskojeosaston piirustukset,

oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Marian sairaalan erinäisiä perusparannus- ym. töitä varten merkittyä määrärahaa enintään 7.715 mmk:lla munuaiskojeosaston ja siihen liittyvien huonetilojen muutos- ja järjestelytöitä varten,

oikeuttaa sairaalalautakunnan ylittämään Marian sairaalan kaluston hankintamäärärahoja enintään 4 200 245 mk:lla kaluston ja kojeiden hankkimista varten munuaiskojeosastolle,

oikeuttaa sairaalalautakunnan ylittämään sairaalan määrärahoja Tilapäiset viranhaltijat enintään 1 869 160 mk:lla kahden apulaislääkärin (25), neljän sairaanhoitajan ja yhden laboratorioapulaisen (15), kahden apuhoitajan (12) ja yhden sairaala-apulaisen (8) palkkaamista varten tilapäiseen virkasuhteeseen munuaiskojeosastolle aikaisintaan 1.9. lukien kertomusvuoden loppuun sekä

oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ja sairaalalautakunnan ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin ko. osaston perustamiseksi ja käyttämään ylitysoikeuden edellyttämiä määrärahoja valtionapukysymyksen ratkaisua odottamatta (1.6. 419 §).

Auroran sairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään Auroran sairaalan kaluston hankintamäärärahoja enintään 1.924 mmk:lla viiden uuden respiraattorin hankkimista varten sairaalaan. Hankinta saatiin suorittaa valtionapukysymyksen ratkaisua odottamatta (27.4. 329 §).

Palolaitoksen vaatimien paloturvallisuustöiden suorittamista varten rakennuksissa n:o 1, 4, 5, 7, 10, 13, 14 ja 16 saatiin tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Auroran sairaalan erinäisiä perusparannus- ym. töitä varten merkittyä määrärahaa ylittää enintään 8.6 mmk. Työt saatiin suorittaa valtionapukysymyksen ratkaisua odottamatta (11.5. 367 §).

Alueen varaaminen pitkäaikaisesti sairaiden hoitopaikkarakennusta varten, ks. s. 38.

Kivelän sairaala. Keskuspesulan toiminnan aloittamisen vuoksi kaupunginval-

tuusto päätti lakkauttaa seuraavat Kivelän sairaalan virat 1.3. lukien: liinavaatevarastonhoitajan viran (15), liinavaatevaraston apulaishoitajan viran (12), seitsemän ompelijan virkaa (9) ja seitsemän pesuapulaisen virkaa (8) sekä muuttaa samasta ajankohdasta lukien yhden 9. palkkaluokkaan ja kaksi 8. palkkaluokkaan kuuluvaa pesuapulaisen virkaa 8. palkkaluokkaan kuuluviksi sairaala-apulaisen viroiksi (10.2. 115 §, ks. Malmin sairaala).

Kivelän sairaalan perusteellisesti korjatun rakennuksen n:o XIV kalustoesineiden hankkimista varten kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään sairaalan kaluston hankintamäärärahoja enintään 1 782 750 mk. Hankinnat saatiin suorittaa valtionapukysymyksen ratkaisua odottamatta (27. 4. 330 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten merkityistä käyttövaroistaan 8 366 322 mk Kivelän sairaalan rakennusten n:o XI ja XIV liittämiseksi kaukolämmitysverkkoon sekä rakennuksen n:o XIV paloturvallisuuden tehostamisesta aiheutuvien muutos- ja korjaustöiden suorittamista varten (24.2. 162 §).

Sairaalarakennuksen rakentaminen pitkäaikaisesti sairaita potilaita varten ja Kivelän sairaalan silmätautien sekä korva-, nenä- ja kurkkutautien osastoryhmiä varten, ks. s. 38.

Hesperian sairaalan uudisrakennuksen valmistumisen johdosta kaupunginvaltuusto päätti perustaa sairaalaan 1.4.1961 alkaen seuraavat uudet virat, joiden palkkaluokka on merkitty sulkuihin viran nimikkeen jälkeen: a) lääkärikunta: 2 ylläkäärin virkaa (31), 4 osastolääkäriin virkaa (28), 15 apulaislääkäriin virkaa (25); b) hoitohenkilökunta: yksi sairaalapsykologin virka (25), 1 vastaavan sosiaalihoitajan virka (21), 1 apulaisylihoitajan ja 1 yöylihoitajan virka (20), 4 kotisairaanhoidajan ja 4 osastonhoitajan virkaa (18), 1 vastaavan lääkintävoimistelijan, 1 miesten käsityönohjaajan ja 1 nuoriso-ohjaajan virka (17), 1 käsityönohjaajan virka (16), 22 sairaanhoidajan virkaa, 1 lääkintävoimistelijan virka ja 2 laboratorioapulaisen virkaa (15), 13 mielisairaanhoidajattaren virkaa (14), 5 laboratorioteknillisen apulaisen ja 3 röntgenteknillisen apulaisen virkaa (13); c) taloushenkilökunta: 1 toimistoapulaisen virka (14), 3 toimistoapulaisen virkaa (12), 2 toimistoapulaisen ja 2 puhe-lunvälittäjän virkaa (11), 2 keittäjän virkaa (9), 10 keittiöapulaisen, 31 sairaala-apulaisen ja 4 kylvettäjän virkaa (8); d) Hesperian sairaalan Kallion osasto: 1 apulaisyliääkäriin virka (29), 1 osastolääkäriin virka (28), 1 ylihoitajan virka (21), 3 osastonhoitajan virkaa (18). Samasta ajankohdasta lukien kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa psykiatrisen huoltotoimiston yhden ylilääkäriin viran (34) ja ylihoitajan viran (21), psykiatrisen vastaanotto-osaston huoltolääkäriin viran (29) ja ylihoitajan viran (21) sekä Hesperian sairaalan poliklinikanhoitajan viran (18) (19.10. 698 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, että Hesperian sairaalan sisätautien apulaisyliääkäriin viran (29) haltijalle suoritettaisiin saamatta jäävien toimenpidepalkkioiden korvauksena neljän palkkaluokan suuruinen palkkio kaupunginvaltuuston v. 1958 (ks. s. 33) vahvistamien sairaalalääkärien palkkaussääntöjen 7) kohdan mukaisesti (13.1. 39 §).

Keskuspesulan toiminnan aloittamisen takia päätettiin 1.3. lukien lakkauttaa yksi pesuapulaisen virka (8) (10.2. 115 §, ks. Malmin sairaala).

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkitehtien Martta ja Ragnar Ypyän laatimat Hesperian sairaalan hermotautiosastorakennuksen väestönsuojan pääpiirustukset, kuitenkin siten, että varauuskäytävien suhteen oli otettava huomioon väestönsuojelutoimiston laatimat tarkistukset. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin rakentamaan sanottu väestönsuoja Hesperian sairaalan rakennustöiden yhteydessä, vaikkakaan valtionapukysymystä väestönsuojan osalta ei ollut ratkaistu. Lääkintöhallitukselta päätettiin anoa, että Hesperian sairaalan hermotautirakennuksen rakentamiskustannukset otettaisiin lopullisesti laaditun kustannusarvion mukaisesti 712 mmk:n määräisinä sekä hermotautirakennuksen väestönsuojan kustannukset 19.6 mmk:n määräisinä valtionavustusten suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan (27. 1. 75 §).

Psykiatristen huoltolaitosten eräiden virkojen lakkauttaminen, ks. Hesperian sairaala.

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti, että jäljempänä mainittujen kertomusvuoden alusta perustettujen lääkärinvirkojen haltijoille suoritetaan samasta ajankohdasta lukien toistaiseksi palkkaluokkien mukaisesti määritelty palkkio, mikä lasketaan ottamalla huomioon myöskin asianomaisen saamat ikälisät, seuraavasti: 34. palkkaluokkaan kuuluvalla yllilääkärille 40. ja 34. palkkaluokkien erotus, 32. palkkaluokkaan kuuluvalla apulaisyllilääkärille 38. ja 32. palkkaluokkien välinen ja kahdelle 29. palkkaluokkaan kuuluvalla osastolääkärille 35. ja 29. palkkaluokkien välinen erotus (13.1. 39 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen viranhaltijain kielitaitosäännön 2 §:ää, siirtää ko. sairaalan kaksi apulaisyllilääkärin virkaa II kielitaitoluokasta III kielitaitoluokkaan 1.4. lukien (9.3. 196 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti 1.3. lukien lakkauttaa sairaalan 15. palkkaluokkaan kuuluvan maataloustöiden ohjaajan viran ja perustaa samasta ajankohdasta lukien yhden uuden 12. palkkaluokkaan kuuluvan apumiehen viran sekä oikeuttaa sairaalalautakunnan suorittamaan uuden viranhaltijan palkan sairaalan vakinaisten viranhaltijain tilille säästyneistä varoista (27. 1. 74 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1957 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Nikkilän sairaalan erinäisiä perusparannustöitä varten merkitystä määrärahasta sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen 8 mmk sikalarakennuksen rakentamista varten (11.5. 368 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat 20.6. päivättyt Nikkilän sairaalan uuden osastorakennuksen luonnospiirustukset n:o 1—9 (19.10. 699 §).

Mielisairaanhoitajien Liiton Nikkilän osastolle myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 400 000 mk:n avustus saunarakennuksen rakentamisesta Sipoon kunnan Boxin kylässä olevalle Majholmen-nimiselle saarelle aiheutuneiden ensisijaisten lainojen takaisin maksamista varten (7.9. 563 §).

Nummellan sairaala. Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten merkityistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnettiin 6 300 400 mk Nummellan parantolan rakennuksissa suoritettavia välttämättömiä korjaustöitä varten parantolan muuttamiseksi B-mielisairaalaksi (27. 1. 85 §).

Tuberkuloosihuolto. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään tuberkuloositoimiston määrärahoja Pienoisröntgenkuvauskustannukset enintään 8.5 mmk:lla kaupungin väestön pienoisröntgenkuvaamista varten yhteistoiminnassa terveydenhoitolautakunnan kanssa ja lautakunnan jaoston laatiman suunnitelman mukaisesti (9.3. 204 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti siirtää v:n 1958 talousarvion sairaanhoidon pääluokan luvun Tuberkuloosihuolto tililtä Kaluston hankinta 5.42 mmk tuberkuloositoimiston röntgenkoneen ja siihen kuuluvien lisälaitteiden hankkimista varten kertomusvuoden aikana (27.1. 82 §).

Laakson sairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään Laakson sairaalan määrärahoja Ulkopuoliset palvelukset enintään 920 000 mk:lla sairaalan palkkiovirassa olevan otolaryngologin palkkauksen järjestämistä varten 1.1. lukien siten, että hänelle suoritetaan palkkiona 200 mk tavallisesta tutkimuksesta ja 2 000 mk bronkoskopistisesta tutkimuksesta potilasta kohti, kuitenkin sillä ehdolla, että tilille Muut palkkamenot jäisi säästöä 504 000 mk (9.3. 205 §).

Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 15.10. lukien Laakson sairaalan 15. palkkaluokkaan kuuluvan liinavaatevarastonhoitajan viran, neljä 9. palkkaluokkaan kuuluvaa ompelijan virkaa ja yksitoista 8. palkkaluokkaan kuuluvaa pesuapulaisten virkaa sekä muuttaa 1.1.1961 lukien 12. palkkaluokkaan kuuluvan liinavaatevaraston apulaishoitajan viran samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi pesunhoitajan viraksi (2.11. 723 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa yhden 9. palkkaluokkaan kuuluvan sairaala-apulaisten viran 1.6. lukien (7.9. 570 §, ks. Marian sairaala).

Koska tuberkuloositoimisto ei voinut saada valtionapua helsinkiläisten tuberkuloosipotilaiden hoitokustannuksiin vieraissa parantoloissa, päätettiin ko. tarkoitukseen kertomusvuodeksi varattu määräraha 200 000 mk siirtää Laakson sairaalan tilille Ulkopuoliset palvelukset (11.5. 364 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään Laakson sairaalan määrärahoja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet enintään 12 mmk:lla uuden halvan ja tehokkaan ranskalaisen tuberkuloosilääkkeen hankkimista varten (15.6. 492 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1957 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvasta siirtomäärärahasta Uudet sairaalarakennukset enintään 1.35 mmk talousarvion perusteluista poiketen Laakson sairaalan talousrakennuksen yhdyskäytävän liittämiseksi sairaalan itäiseen potilaspaviljonkiin sekä lajittelu- ja astianpesutilojen järjestämiseksi samassa yhteydessä. Työt saatiin aloittaa heti valtionapukysymyksen ratkaisua odottamatta (10.2. 122 §).

Vielä kaupunginvaltuusto oikeutti ko. lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion mainittuun pääluokkaan kuuluvia ao. määrärahoja 14.28 mmk:lla Laakson sairaalan potilaspaviljonkien päätyparvekkeiden muuttamista varten seurustelu- ja tupakkahuoneiksi sekä käyttämiseksi tilapäisesti vuodeosastotarkoituksiin. Muutostyöt saatiin aloittaa jo ennen kuin valtionapuanomus oli ratkaistu (15.6. 496 §).

Malmin sairaala. Keskuspesulan toiminnan aloittamisen takia kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1. 3. lukien seuraavat 9. palkkaluokkaan kuuluvat vakinaiset virat: kaksi ompelijan virkaa, yksi sairaala-apulaisten ja yksi pesuapulaisten virka

1. Kaupunginvaltuusto

sekä muuttaa samasta ajankohdasta lukien yhden 9. palkkaluokkaan ja yhden 8. palkkaluokkaan kuuluvan pesuapulaisen viran 8. palkkaluokkaan kuuluviksi sairaala-apulaisen viroiksi. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään virkasäännön mukaisesti tämän järjestelyn yhteydessä ylempään palkkaluokkaan kuuluvasta virasta alemman palkkaluokan virkaan siirtyville viranhaltijoille henkilökohtaisena palkanlisänä ko. palkkaluokkien palkkojen erotuksen (10. 2. 115 §).

Alueen varaaminen pitkäaikaisesti sairaiden potilaiden hoitorakennusta varten, ks. s. 38.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkitystä määrärahoista myönnettiin 4.25 mmk:n suuruinen lisämääräraha Malmin sairaalan rakennuksen n:o 4 korjaus- ja muutostöitä varten (15. 6. 490 §).

Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa perittävän lasten hoitopäivämaksun määrääminen. Kaupunginvaltuusto oli v. 1959 (ks. s. 39) kehottanut kaupunginhallitusta esittämään keskussairaalaliiton liittohallitukselle, että keskussairaalassa perittäisiin 1. 7. 1959 lukien helsinkiläisiltä 15 vuotta nuoremmilta lapsipotilailta 400 mk, jolloin kaupunki suorittaisi keskussairaalalle sen taksan mukaisen ja em. alennetun hoitopäivämaksun erotuksen kuukausittain tilityksen mukaan. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan ollut pannut päätöstä täytäntöön, koska se katsoi, että kaupunginvaltuuston ko. päätös oli lainvastainen. Asiasta oli sen jälkeen hankittu sekä kaupunginlakimiehen että Kaupunkiliiton toimiston, Maalaiskuntien Liiton ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallituksen lausunnot, jotka esiteltiin kaupunginvaltuustolle 13. 1. Tällöin kaupunginhallitus oli myös ilmoittanut katsovansa, että kaupunginvaltuuston päätöstä oli pidettävä sairaalalainsäädännön vastaisena ja oli kaupunginvaltuusto lisäksi ylittänyt toimivaltansa, jonka vuoksi kaupunginhallitus oli jättänyt päätöksen toimeenpanematta. Siinä yhteydessä kaupunginvaltuusto oli kehottanut kaupunginhallitusta tutkimaan, mitä asian hyväksi voitaisiin tehdä ja tekemään siitä esityksensä kaupunginvaltuustolle.

Kaupunkiliiton hallitus oli sittemmin tehnyt asiasta valtioneuvostolle esityksen, jossa mm. vedottiin siihen, että lasten hoitopäivämaksut olivat valtion sairaaloissa jo n. sadan vuoden ajan olleet vain puolet aikuisten maksuista. Vasta v. 1958 keskussairaaloissa suoritettavista maksuista annettua asetusta muutettaessa oli lasten hoitopäivämaksu määrätty III luokassa samaksi kuin aikuisten. Koska alhaisten sairaalamaksujen on katsottava edistävän mm. kansanterveyttä, olisi keskussairaaloiden lapsialennus saatettava jälleen voimaan. Päinvastaisessa tapauksessa on nimittäin olemassa vaara, että vanhemmat korkeiden sairaalamaksujen vuoksi laiminlyövät lastensa toimittamisen sairaalahoitoon. Kun useat kunnat, mm. Helsingin kaupunki, jatkuvasti perivät lapsista alhaisemmat hoitopäivämaksut on jouduttu sen ristiriidan eteen, että kunnan omassa sairaalassa hoidettavat lapset saavat halvemmän sairaalahoidon kuin keskussairaaloissa hoidettavat saman kunnan lapset. Tästä taas on seurauksena se, että keskussairaalassa kuntaa varten varatut paikat seisovat tyhjinä potilaiden pyrkiessä kunnan omaan sairaalaan halvemmille hoitopaikoille. Helsingin kaupungin suorittamassa tutkimuksessa, joka koski kunnan oikeutta osallistua keskussairaalassa hoidettavien lasten hoitopäivämaksuihin siten, että potilaan vastattavaksi jäisi kaupungin omassa sairaalassa perittävää maksua

vastaava osa, oli todettu asiantuntijoiden mielipiteiden olevan täysin vastakkaisia. Tämä osoittaa, että laki on siinä suhteessa liian epäselvä.

Kaupunkiliiton hallitus oli eo. perusteella esittänyt, että keskussairaaloissa suoritettavista maksuista annettua asetusta muutettaisiin niin, että hoitopäivämaksu lapsesta määrättäisiin puoleksi aikuisten maksusta ja että lainsäädäntöä muutettaisiin siten, että kunnan oikeus maksaa osa keskussairaalassa ja yliopistollisessa keskussairaalassa hoidettavan lapsen hoitopäivämaksuista muussa kuin huoltoapulaisissa säädettyssä järjestyksessä tulisi entistä selvemäksi. Lääkintöhallitus oli sittemmin ilmoittanut pyydytyssä lausunnossaan, että lastenosastot tulivat sairaaloissa nykyisin aikuisten osastoja kalliimmiksi. Sellaisille sairaaloille, joissa hoidetaan yksinomaan lapsia, merkitsee sairaalamaksujen erilaisuus huomattavasti suurempia taloudellisia rasituksia. Lisäksi saattoi lasten sairaalamaksujen alhaisuus aiheuttaa myös sen, että potilaita pidettiin sairaalassa tarpeettoman pitkään. Lääkintöhallituksen mielestä ei sairaanhoidolliselta kannalta ollut perustetta sellaiselle menettelylle, että lapsilta perittäisiin alhaisemmat hoitomaksut kuin aikuisilta. Lääkintöhallitus ei ollut puoltanut Kaupunkiliiton esitystä. Kaupunginhallituksen mielestä ei asiassa siinä vaiheessa voitu ryhtyä enempiin toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto merkitsi asian tiedoksi (13. 1. 20 §, 30. 11. 819 §).

Vt Lehto ym. olivat 13. 1. tehneet aloitteen, jossa myös oli käsitelty yliopistollisen keskussairaalan lapsipotilaiden hoitomaksujen suorittamista osittain kaupungin varoilla. Kaupunginhallitus oli viitannut asiasta edellä esitettyyn selvitykseen ja katsonut, ettei aloite antanut aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13. 1. 47 §, 30. 11. 832 §).

Kätilöopiston sairaalan luovuttaminen Helsingin yliopistolliselle keskussairaallaliitolle. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti lääkintöhallitukselle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa suostuvansa periaatteessa siihen, että valtion ja kaupungin välillä v. 1954 (ks. s. 178) tehty sopimus kätilöopiston rakentamisesta ja käyttämisestä puretaan sekä että kätilöopisto sen tultua valtion kustannuksella rakennetuksi valmiiksi luovutetaan omistusoikeudella Helsingin yliopistolliselle keskussairaallaliitolle, jolle myönnetään erikseen sovittavilla ehdoilla vuokra- tai käyttöoikeus kätilöopiston ja sen asuntolan tontteihin n:o 1 korttelissa n:o 949 ja n:o 1 korttelissa n:o 948, kuitenkin seuraavilla ehdoilla:

1) Valtio saa käyttöoikeuden varsinaiseen opetustoimeen tarkoitettuihin tiloihin ja oppilasasuntoihin.

2) Helsingin yliopistollisen keskussairaalan perustamiskirjaa muutetaan siten, että keskussairaalan hoitopaikkojen lukumäärä lisätään 3 527:ksi, josta Helsingin Yliopisto omistaa 431, Helsingin kaupunki 1 471, muut jäsenkunnat yhteensä 593 ja keskussairaallaliitto 1 032, sekä ettei ilman kaupungin suostumusta saa pienentää kaupungin hoitopaikkojen määrää kätilöopistossa alle 125 hoitopaikan eikä myöskään muuttaa niiden nykyisen sopimuksen mukaista käyttötarkoitusta.

3) Keskussairaalan laajennuksen johdosta jäsenkunnilta perittävät osallistumismaksut vahvistetaan, ellei toisin sovita, sairaalalain 7 §:n 2 momentin mukaan sairaalan rakennustoimikunnan toimesta tehtävän kätilöopiston rakennusten ja kaluston arvioinnin perusteella, jolloin on otettava huomioon seuraavaa:

1. Kaupunginvaltuusto

a) Varsinaiseen opetustoimeen tarvittavien tilojen ja oppilasaruntojen irtainta kalustoa ei sisällytetä arviointiin, vaan se pysyy valtion omaisuutena.

b) Jos keskussairaalaliitto niin vaatii, vähennetään varsinaiseen opetustoimeen tarkoitettuihin tiloihin ja oppilasaruntoihin kohdistuvat määrät osallistumismaksuista, ja näiden määrien yhteissummasta, joka vastaa sovittua prosenttia osallistumismaksuista, keskussairaalaliitto antaa valtiolle luovutuksen yhteydessä korottoman velkakirjan valtion hyväksymin vakuuksin. Velkakirja on valtion puolelta irtisanomaton, niin kauan kuin valtio saa korvaukset käyttä edellä 1) kohdassa mainittuja tiloja niille määrättyyn tarkoitukseen. Velkakirjaan otetaan myös määräys siitä, että valtio mainittujen tilojen haltijana valtionavun lisäksi korvaa osan kättilöopiston hallinto-, kunnossapito- ja korjauskustannuksista. Kustannusten jaon perusteena on sama prosenttiluku, jota on käytetty velkakirjan määrää vahvistettaessa.

c) Jos Helsingin yliopistollisen keskussairaalan rakennustoimikunnan kokoonpanoa tai arvioinnin toimittamista koskevaa lainsäädäntöä mahdollisesti muutetaan, ennen kuin rakennustoimikunta on täyttänyt edellä 3) kohdassa mainitun tehtävän, ei uutta lakia kuitenkaan ole sovellettava osallistumismaksuja vahvistettaessa.

d) Helsingin kaupungin 31. 12. 1956, 9. 7. 1957 ja 3. 9. 1958 valtiolle suorittamat osuudet kättilöopiston rakennuskustannuksista, yhteensä 201 461 476 mk, katsotaan kaupungin osallistumismaksun ennakoksi. Kättilöopiston sopimuksessa edellytetyjen muiden maksujen periminen kaupungilta raukeaa.

4) Jos yliopistollisista keskussairaaloista annettua lakia tai sairaalalakia vastaisuudessa muutetaan siten, että jäsenkuntien velvollisuutta osallistua keskussairaalan perustamis-, käyttö- tai kunnossapitokustannuksiin lisätään, ei uutta lakia sovelleta Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan. Mikäli kuitenkin vastoin tätä määräystä lainsäädäntöä muutetaan siten, että Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton jäsenkuntien velvollisuutta sanotussa suhteessa lisätään, valtio sitoutuu korvaamaan Helsingin yliopistolliselle keskussairaalaliitolle ainakin kättilöopiston osalta lainsäädännön muuttumisen johdosta aiheutuvat lisäkustannukset.

5) Sovellettaessa Helsingin yleisen sairaalan klinikoiden ja Lapinlahden sairaalan luovutusta koskevan, 28. 2. 1958 (ks. s. 205) allekirjoitetun luovutuskirjan 3) kohdan määräystä, joka koskee muualta valtakunnasta kuin Uudenmaan läänistä olevien potilaiden ottamista keskussairaalaan hoidettaviksi, ei kättilöopiston hoitopaikkoja oteta huomioon.

6) Helsingin kaupunki tulee keskussairaalan perustamiskirjan muutoksen yhteydessä tekemään ehdotuksen siitä, että perustamiskirjan määräyksiä jäsenkuntien prosentuaalisista osallistumismaksuista selvennetään siten, että kuhunkin rakennukseen tai rakennusryhmään ja sen irtaimistoon kohdistuva määrä prosentuaalisesta maksusta erääntyy vasta sitten, kun rakennuksen tai rakennusryhmän piirustukset on sairaalalain 10 §:n mukaan vahvistettu.

7) Helsingin kaupungille taataan mahdollisuus kättilöopistoon suunnitellun neuvolahuoneiston käyttöön siitä myöhemmin erikseen sovittavin, pääasiallisesti terveydenhoitolautakunnan lausunnossa esitetyin ehdoin (6. 4. 274 §).

Lastenlinnan hoitopaikkoja koskevan sopimuksen uusiminen. Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa seuraavan sopimuksen:

S o p i m u s

Mannerheim-liiton Helsingin Lastenlinnan hoitopaikoista.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto r.y. (jäljempänä Mannerheim-liitto) luovuttaa täten omistamastaan Mannerheim-liiton Helsingin Lastenlinna -nimisestä lastenhoitolaitoksesta (jäljempänä Lastenlinna) Helsingin kaupungille (jäljempänä tilaaja) seitsemäntoista (17) hoitosijaa seuraavin ehdoin:

1) Tämä sopimus on voimassa siitä päivästä, jolloin se on Mannerheim-liiton puolesta allekirjoitettu, v:n 1986 loppuun.

Jollei tilaaja sano sopimusta irti vähintään yhtä (1) vuotta tai Mannerheim-liitto vähintään kymmentä (10) kuukautta ennen sen päättymistä, sopimus jatkuu aina viisi (5) vuotta kerrallaan.

2) Tilaaja on oikeutettu pitämään Lastenlinnassa edellä mainittuja hoitosijojaa vastaavan määrän hoitoa tarvitsevia lapsia.

3) Tilaaja on velvollinen suorittamaan *ennakkomaksuna* kalenterivuodelta hoitosijaa kohden jäljempänä 4) kohdassa mainitusta lopullisesta hoitomaksukorvauksesta:

a) Lastenlinnan edustajiston vahvistaman taksan mukaisen hoitopäivämaksun kaikilta päiviltä vuosineljänneksittäin etukäteen, käytettiinpä hoitosijojaa tai ei;

b) vuosittain huhtikuussa kaksikolmasosaa ($\frac{2}{3}$) edellisen vuoden nettokustannuksista (käyttötappiosta) hoitosijaa kohden.

4) Tilaaja on velvollinen suorittamaan *lopullisena hoitomaksukorvauksena* kalenterivuodelta hoitosijaa kohden tilaajakunnasta olevien lasten *hoitopäivien* mukaisen suhteellisen osan (tilaajan käyttämien hoitopäivien luvun suhde laitoksen kaikkien tilaajakuntien käyttämien hoitopäivien lukuun) laitoksen nettokustannuksista. Nettokustannuksia laskettaessa otetaan laitoksen tuloina huomioon laitoksen valtionavustukset ja kaikki suoritettavat hoitopäivämaksut, ei kuitenkaan 3) kohdassa mainittuja ennakkomaksuja, sekä muut mahdolliset tulot. Laitoksen kustannuksina otetaan huomioon rakennuksen ja laitoksen vuotuiset kunnossapito- ja käyttökustannukset sekä Mannerheim-liitolle kunkin vuoden huhtikuussa maksettava korvaus laitoksen käyttämisestä viisimiljoonaa (5 000 000) mk. Korvauslaskelmassa vähennetään 3) kohdan mukaan maksetut ennakkomaksut. Näin laskettu lopullinen hoitomaksukorvaus on suoritettava kalenterivuotta seuraavan vuoden helmikuussa. Jos 3) kohdan mukaan suoritettu ennakkomaksu on suurempi kuin edellä olevan mukaan laskettu lopullinen hoitomaksukorvaus, on tilaajalle samoin helmikuussa palautettava liikaa maksettu määrä.

Edellä mainittu Mannerheim-liitolle maksettava korvaus sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin (v. 1951 lokakuu = 100) niin, että se muuttuu indeksin muutosta vastaavasti. Perusteena pidetään v:n 1956 tammikuun elinkustannusindeksin pistelukua 104, ja korvauksen tarkistus suoritetaan vuosittain tammikuun elinkustannusindeksin mukaan perusindeksiin verrattuna.

5) Tilaajalle on lähetettävä vuosineljänneksittäin selonteko, josta ilmenee tilaajan käyttämät hoitopäivät, kunkin potilaan nimi, laitokseen ottamis- ja laitoksesta poistamispäivä ja heidän suorittamansa hoitomaksut.

6) Mannerheim-liiton rakennettua kustannuksellaan Lastenlinnaa varten sen nykyiselle tontille n. 10600 m³:n suuruisen lisärakennuksen suorittaa tilaaja Manner-

1. Kaupunginvaltuusto

heim-liitolle kertakaikkisena korvauksena lisärakennuksen aiheuttamista kustannuksista seitsemänsataaneljäkymmentäviisituhatta (745 000) mk kutakin tässä sopimuksessa tarkoitettua hoitosijaa kohden. Tästä korvauksesta kuitataan kuusisataatuhatta (600 000) mk jo suoritetuksi jäljempänä 12) kohdassa tarkoitettun lisäsopimuksen perusteella. Loppuerä eli sataneljäkymmentäviisituhatta (145 000) mk maksetaan kuukauden kuluessa siitä, kun Mannerheim-liitto on tämän sopimuksen allekirjoittanut, ilman korkoa ja indeksikorotusta.

7) Jos Mannerheim-liitto tämän sopimuksen voimassa ollessa myy Lastenlinnan joko kunnille tai kuntainliitolle, jossa tilaaja on jäsen, katsotaan tilaajan täysin suoritaneen edellä mainittuja hoitosijoja vastaavan osuuden (hoitosijojen luvun suhde lukuun 200) edellä mainitusta 1959 valmistuneesta Helsingin Lastenlinnan n. 10 600 m³:n suuruisesta lisärakennuksesta.

8) Tilaajalla on oikeus osallistua Lastenlinnan hallintoon sillä tavoin kuin Lastenlinnan perussäännössä määrätään.

9) Ellei tilaaja täytä tämän sopimuksen ehtoja, on Mannerheim-liitto oikeutettu ilman irtisanomista purkamaan sopimuksen.

10) Tilaajalla on oikeus siirtää tämä sopimus oikeuksineen ja velvolluuksineen toiselle kunnalle Lastenlinnan johtokunnan suostumuksella.

11) Tästä sopimuksesta mahdollisesti johtuvat erimielisyydet tilaajan ja Mannerheimliiton kesken ratkaisee välimiesoikeus, johon kumpikin asianosainen valitsee yhden jäsenen, ja siten valitut kutsuvat kolmannen puheenjohtajaksi.

12) Tällä sopimuksella kumotaan Mannerheim-liiton ja tilaajan 12. 2. 1952 ja 8. 12. 1954 sekä 5. 3. 1957 ja 21. 1. 1958 Lastenlinnan hoitopaikoista tehdyt sopimukset sekä viimeksi mainittuna päivänä tehty lisäsopimus.

13) Näitä sopimuksia on laadittu kappale molemmille sopimuspuolille.

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen uusimaan Lastenlinnan 17 hoitopaikan käytöstä v. 1958 (ks. s. 37, 215) tehdyn erityissopimuksen asiallisesti entisen sisältöisenä sekä yleisten töiden lautakunnan ylittämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan ko. tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa enintään 2 106 400 mk:lla eo. sopimuksen 6) kohdassa tarkoitettun yhteensä 2 465 000 mk:n suuruisen maksuerän suorittamista varten (7. 9. 581 §).

Seuraavat aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:

vt Ruohosen ym. aloite vanhusten poliklinikoiden perustamiseksi (27. 4. 337 §);

vt Lappi-Seppälän ym. aloite kaupungin itäisten asuma-alueiden sairaalan tarpeen huomioon ottamiseksi (11. 5. 374 §);

vt Meltin ym. aloite määrärahan merkitsemiseksi v:n 1961 talousarvioon pohjoiseen kaupunginosaan rakennettavan sairaalan suunnittelu- ja valmistelutöitä varten (1. 6. 440 §);

vt Meltin ym. aloite määrärahan merkitsemiseksi v:n 1961 talousarvioon Sydäntautiliiton käytettäväksi helsinkiläisiä potilaita varten (1. 6. 439 §);

vt Kulosen ym. aloite määrärahan merkitsemisestä v:n 1961 talousarvioon kotisairaanhoidotoiminnan tehostamiseksi (15. 6. 503 §);

vt E. Leikolan aloite sairaanhoitohenkilökunnan palkkausjärjestelmän muuttamiseksi ns. bruttopalkkausperiaatteen mukaiseksi (7. 9. 602 §).